

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 63/15
V Luxembourg, 4. junija 2015

Sodba v zadevi C-497/13
Froukje Faber / Autobedrijf Hazet Ochten BV

Sodišče pojasni pravila, ki se nanašajo na varstvo potrošnikov na področju prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij

Za neskladnosti, ki se pokažejo v roku šestih mesecev od dobave blaga, velja domneva, da so obstajale ob dobavi

Namen Evropske direktive o nekaterih vidikih pogodb s potrošniki je varstvo teh potrošnikov.¹

F. Faber je 27. maja 2008 kupila rabljen avtomobil v avtoprodajni družbi. Ta avtomobil se je 26. septembra 2008 med vožnjo vnel in popolnoma zgorel. Služba za pomoč je avtomobil odpeljala v delavnico trgovca z rabljenimi vozili, nato pa na njegovo zahtevo v podjetje za uničevanje, da bi bil tam shranjen. F. Faber poudarja, trgovec z rabljenimi vozili pa to izpodbija, da sta se stranki ob tej priložnosti pogovarjali o škodi in morebitni odgovornosti trgovca. F. Faber je z dopisom z dne 11. maja 2009 trgovca opomnila. Tehnični pregled glede vzroka požara vozila ni bil opravljen, saj je bilo to v vmesnem času razstavljeno.

Ker je prodajalec zanikal svojo odgovornost, je F. Faber sprožila sodni postopek. Gerechtshof (pritožbeno sodišče) v Arnhem-Leeuwardenu, Nizozemska, ki mu je bila zadeva predložena, je Sodišču predložilo vprašanja za predhodno odločanje.

Glede vprašanja, ali mora nacionalno sodišče po uradni dolžnosti preučiti, ali je treba F. Faber v tem primeru šteti za potrošnico v smislu Direktive 1999/44, čeprav se na to ni sklicevala, Sodišče v današnji sodbi odgovarja pritrdilno. Okoliščina, ali je potrošniku pravno svetoval odvetnik, ne spremeni tega sklepa.

Sodišče je prav tako potrdilo, da lahko nacionalno sodišče v okviru pritožbe po uradni dolžnosti uporabi člen 5(3) Direktive. Ta člen določa, da se, če ni dokazano nasprotno, domneva, da je vsaka neskladnost, ki se pokaže v šestih mesecih po dobavi blaga, obstajala že v trenutku dobave. Glede na značilnosti in pomen javnega interesa, na katerem temelji varstvo, ki je s to določbo zagotovljeno potrošnikom, je treba namreč to določbo šteti za določbo, ki je enakovredna nacionalnim pravilom, ki imajo v nacionalnem pravnem redu status pravil javnega reda.

Predložitveno sodišče prav tako sprašuje, ali načelo učinkovitosti nasprotuje nacionalnemu pravilu, ki potrošniku nalaga dolžnost, da dokaže, da je prodajalca o neskladnosti obvestil pravočasno. V skladu z nizozemskim pravom mora namreč načeloma potrošnik v primeru, da je prodajalec ugovarjal, dokazati, da ga je obvestil o neskladnosti dobavljenega blaga v roku šestih mesecev od ugotovitve neskladnosti.

Sodišče glede tega navaja, da lahko države članice na podlagi Direktive 1999/44² določijo, da mora potrošnik za uveljavljanje svojih pravic prodajalca obvestiti o neskladnosti v dveh mesecih od ugotovitve neskladnosti. V skladu s pripravljalnimi akti za sprejetje te direktive ta možnost ustreza skrbi za krepitev pravne varnosti s tem, da „vzpodbuja skrbnost prodajalca, pri čemer upošteva interese kupca“, ne da bi bila „vzpostavljena stroga obveznost opraviti natančen pregled blaga“.

¹ Direktiva 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 4, str. 223).

² Člen 5(2).

Sodišče pojasni, da je obveznost potrošnika omejena na to, da prodajalca obvesti o obstoju neskladnosti. Potrošnik v tej fazi ni zavezan predložiti dokaza, da neskladnost dejansko vpliva na blago, ki ga je pridobil, niti mu ni treba navesti natančnega razloga za to neskladnost. Da pa bi bila obvestitev lahko koristna za prodajalca, mora vsebovati nekatere navedbe, katerih stopnja natančnosti je nujno različna glede na okoliščine vsakega posameznega primera.

Predložitveno sodišče nazadnje sprašuje, kako deluje razdelitev dokaznega bremena in zlasti katere okoliščine mora dokazati potrošnik.

Sodišče navaja, da kadar se neskladnost pokaže v šestih mesecih po dobavi blaga, Direktiva olajšuje dokazno breme potrošnika z domnevo, da je neskladnost obstajala ob dobavi. Da izpolni pogoje za to olajšavo, mora potrošnik vseeno predložiti dokaz za obstoj nekaterih dejstev.

Prvič, navesti in predložiti mora dokaze, da je prodano blago neskladno s pogodbo, ker na primer nima lastnosti, dogovorjenih v tej pogodbi, ali pa je neprimerno za uporabo, ki je običajna za to vrsto blaga. Potrošnik mora dokazati samo obstoj neskladnosti. Ni mu treba dokazati vzroka zanjo, niti dokazati, da je njen izvor mogoče pripisati prodajalcu.

Drugič, potrošnik mora dokazati, da se je zadevna neskladnost pokazala, torej materialno razkrila v roku šestih mesecev od dobave blaga.

Kadar so ta dejstva nesporna, potrošniku ni treba dokazati, da je neskladnost obstajala ob dobavi blaga. Kadar se ta neskladnost pojavi v kratkem obdobju šestih mesecev, je mogoče domnevati, da je, čeprav se je pokazala šele po dobavi blaga, obstajala že „v začetni fazi“, ob dobavi.

Dokaz, da neskladnosti ob dobavi blaga ni bilo, mora torej v tem primeru predložiti strokovnjak, tako da dokaže, da je vzrok ali izvor te neskladnosti v aktu ali opustitvi, do katerega je prišlo po dobavi.

OPOZORILO: Vprašanje za predhodno odločanje omogoča sodiščem držav članic, da glede spora, ki jim je bil predložen v odločanje, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali pa mu predlagajo, da odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Naloga nacionalnega sodišča je odločiti o zadevi v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba enako zavezuje druga nacionalna sodišča, ki imajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793